

דרוזים מעשה מרכבה

שמעון אביבי, הוצאת אריאל, תשע"ה, 2014, 340 עמודים

עמוס גלבוע | תא"ל (מיל')

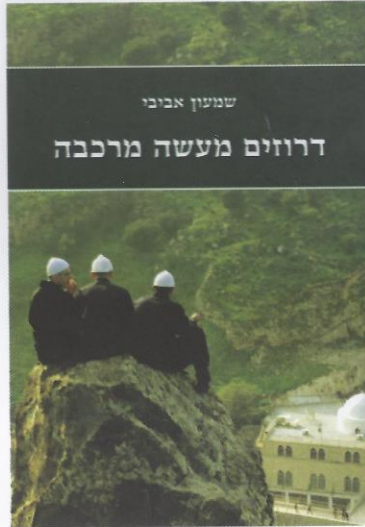
האישה, לידה, נישואין ולוויה. לתשומת לב חובבי הגסטרונומיה: במסלולים המומלצים לא נפקד מקומן של המסעדות הטובות וכן של חדרי אירוח (צימרים) שלפי עדות אחת מבנותיי, הם גם מעולים וגם זולים.

• השער החמישי, "בתנ"ך ובקוראן", בודק, בין השאר, אם יש דמיון בין האמונה הדרוזית ומנהגיה לבין שבט בני הקיני שבתנ"ך. אלה השתייכו לשבט של יתרו, הנביא החשוב ביותר של הדרוזים. מומלץ ביותר לחובבי התנ"ך.

• השער השישי דן בסוגיה הכואבת של הקרקעות, שקבלה ביטוי בולט בסכסוך בשמורת הטבע הר מירון במחצית השנייה של שנות ה-80. כאן מקדיש אביבי פרק שלם לבחינת דרכים למניעת עימותים אפשריים בעתיד.

• השער השביעי והאחרון, "המזרח התיכון", עוסק בסולידריות העדתית בקרב בני העדה הדרוזית במזרח התיכון ברבע האחרון של המאה ה-20. אני מסב כאן את תשומת הלב של הקורא למערכת היחסים בין בני העדה בארץ לבין בני העדה בסוריה בעקבות מלחמת לבנון הראשונה, ולמדיניות שנקטה אז ממשלת ישראל. את השער חותם מאמר על בולים שהונפקו בנושאים הקשורים לדרוזים בישראל, בלבנון ובסוריה, ואת הסיפורים שעומדים מאחוריהם.

כללו של דבר, לפנינו אסופה איכותית של מאמרים, כתובים ביד אוהבת, אמינה ואובייקטיבית. כל אחד יכול למצוא שם את הפינה המסקרנת אותו, ואת התמונה הגדולה על העדה הדרוזית, המסקרנת, המיוחדת במינה והמסתורית; זאת ששמעון אביבי יודע אחת לכמה שנים להסיר ממנה משהו מהחשאייות ולספק את סקרנותנו. ☑

המודיעין, ביחידה על שם רס"ן עמיחי בוכול ז"ל); השני בדרוזי כאיד חסון שמונצח במל"ם; והשלישי במסערתב יאיר הררי שהפעיל רשת סוכנים דרוזית.

• השער השלישי מוקדש להתיישבות הדרוזית בארץ ישראל בין המאה ה-11 למאה ה-16.
• השער הרביעי, "משוט בארץ", מציע לקורא מסלולי טיול בכפרי הדרוזים בארץ. יש בו גם מפה ובה כל כפרי הדרוזים בכרמל ובגליל. לפני הצגת המסלולים מצייר אביבי לקורא את הכפר הדרוזי על מנהגיו, מעמד

העדה הדרוזית מוכרת כמעט לכל אזרח ישראלי, ובראש ובראשונה בשל "ברית הדמים" בינה לבין מדינת ישראל. אולם, דומני שמעטים מתוכנו מכירים את "מעשה המרכבה הדרוזי": ההיסטוריה של העדה, שורשיה, תרבותה, מקורות אמונתה וקשריה עם מדינת ישראל.

שמעון אביבי ביצר את מעמדו כחוקר בנושא הדרוזי על כל רבדיו, והוא תורם תרומה מיוחדת להכרתה של העדה הדרוזית. ספרו הראשון, "הדרוזים בישראל ומקומותיהם הקדושים", יצא לאור בשנת 2000; ספרו השני "טס נחושת - המדיניות הישראלית כלפי העדה הדרוזית, 1948-1967" ראה אור בשנת 2007.

הספר שלפנינו, "דרוזים מעשה מרכבה", הוא השלישי בסדרת מחקריו של אביבי. להבדיל משני ספריו הראשונים, הספר הנוכחי אינו עוסק בנושא אחד ואינו מתמקד רק בעדה הדרוזית שבתוך מדינת ישראל. הספר מרכז 18 מאמרים/מחקרים העוסקים במכלול נושאי תרבות, חברה ואמונה של בני העדה.

המאמרים קובצו בספר בשבעה שערים:
• השער הראשון, "מדינה וחברה ומדיניות", כולל שני מאמרים בהם סוקר אביבי את מהות יחסי הדרוזים עם המדינה.
• השער השני עוסק ב"צבא וביטחון". בחמישה מאמרים משרטט אביבי את קשרי הדרוזים עם מערכת הביטחון הישראלית. עניין מיוחד ימצאו אנשי המודיעין בשלושה מהמאמרים: האחד העוסק בהקמת יחידת "עמיחי" בחיל המודיעין (שיבוץ אקדמאים דרוזים בחיל

הכנס שהתקיים לציון 30 שנה להקמת אתר הנצחה לחללי הקהילה והמל"ם

ה-BDS וההתמודדות עם פעילות החרם נגד ישראל ב"בימת מודיעין", מפגש שביעי

"ערצב 19" - התהליכים שעבר חיל האוויר בין מלחמת יום הכיפורים ומלחמת לבנון הראשונה

"מועדון חבצלת" - פעילות המכון לחקר מודיעין ומדיניות הנעשית במל"ם ובעמותות השונות.

בגיליון 35 של רואי מל"ם
נובמבר 2015
תוכלו לקרוא על: